

Milli mənlük şüurunun, vətənpərvərlik hissələrinin tərbiyəsi daim cəmiyyəti düşündürən vacib məsələlərdən biridir. Hər kəsə qiymət onun Vətəninə, millətinə xidməti ilə, əsl insanlıq ləyaqəti isə vətənpərvərlik hissi ilə verilir. Bu hissələrin formalaşmasında ədəbiyyatın da rolu böyükdür.

Vətənpərvərlik ruhunda yazılmış şeirlər, poemalar, bir çox tamaşa və filmlər cəmiyyətimizdə milli mənlük və vətənpərvərlik hissələrini tərbiyə edir. Bu sahədə öz çəkisi olanlardan, çoxşaxəli yaradıcılığı ilə Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafına mühüm töhfələr verən ədiblərimizdən biri də böyük söz ustası, unudulmaz şairimiz Bəxtiyar Vahabzadə olub. Onun yaradıcılığını vərəqləyən hər bir insan vətənpərvərlik ruhunda yazdığı şeir və poemalarının təsirinə düşməyə bilməz. Çünki ölməz ədibin yaradıcılığının əsas xətti vətənpərvərlik mövzudur.

Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadə çağdaş şeirimizin klassikləri sırasında. Poeziyamızın son yarım əsrlik dövrünü Bəxtiyar Vahabzadə yaradıcılığı olmadan təsəvvür etmək mümkün deyil. Doğrudan da, söz ustası bədii fikrimizin zənginləşməsində mühüm rol oynayıb. Dilimizin poetik imkanlarından ustalıqla bəhrələnən şair fəlsəfi məzmunlu lirikanın gö-

zəl nümunələrini yaratmağa nail olub. Bir ömür boyunca Vətənin istiqlalı, dil, torpaq uğrunda apardığı söz mücadiləsindən alnıaçıq, üzüağ çıxan şair hər birimizin yaddaşında əsl vətənpərvər insan, layiqli vətəndaş kimi iz buraxıb.

Bəxtiyar Vahabzadə hələ ötən əsrin 60-cı illərindən

la ifadə etmişdir. Keçmiş Sovet diktaturasının eybəcərliklərini ifşa edən əsərlərini isə Sovet İttifaqı dağılandıqdan sonra "Sandıqdan səslər" başlığı altında nəşr etdirmişdir.

XX əsrin ikinci yarısında - Sovet ideologiyasının ən sərt dövrlərində Bəxtiyar Vahabzadənin ana dili uğ-

dan sonra bu ağırlardan doğan neçə-neçə şeirlər, poemalar, pyeslər Azərbaycan xalqının ən dəyərli ədəbi nümunələrindən biri kimi vətəndaşlıq hüququ qazanacaq və qazandı da.

B.Vahabzadə də qələmləşləri kimi vətənpərvərliyi təbliğ edən çoxsaylı əsərlər yaradıb. Təbii ki, şairin Və-

mövzusu bir mərhələ və ya dövr deyildir, onun bütün yaradıcılığı boyu aparıcı mövzudur. O, ömrü boyu özünü bütöv və böyük Azərbaycanın şairi kimi dərk etmiş və bu missiyanın daşıyıcısı ol-

nümü baxımından Bəxtiyar Vahabzadənin şeirləri ölçü-yөгəlməzdir.

Hər zaman xalqının acısı ilə yaşayan şair 1990-cı ilin qanlı 20 Yanvar hadisələrində sakit dayana bilmirdi. Onun həmin dövrdə ürək yanğısı ilə yaratdığı "Şəhidlər" poeması da Azərbaycan tarixini və milli məfkurəmizin oyanış tarixini özündə geniş əks etdirə bilmişdir. Şairin vətənpərvərlik ruhunda yazdığı şeirləri hər bir gəncə millətine, Vətəninə sonsuz sevgi hissi aşılayır və hər kəsdə milli mənlük şüurunun formalaşdırmağa xidmət edir. Unudulmaz şairin yaradıcılığında Qarabağ hadisələri də mühüm yer tutur.

***Çağırır indi bütün milləti
imdada Vətən,
Dəyişilməz ey oğul,
cənnətdə dünyada Vətən,***

- deyən Bəxtiyar Vahabzadə yaradıcılığını şöhrətləndirən və sevdirən başlıca səbəb yurdun hər qarışından aldığı ilham və özünün əsl "Vətən daşı" olduğunu başa düşməsindən aldığı zövqdür. Əsl vətəndaş olan şair qırılmaz tellərlə, canlı rişələrlə xalqına, elinə-obasına bağlı idi. Onun şeiri məhz xalqdan, torpaqdan güc aldığı üçün böyükdür, əzəmətlidir. Hər zaman ürəyi böyük Azərbaycanla döyünmüş vətənpərvər xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadə bu gün yaddaşlarda da müstəqillik, azadlıq ideyalarının qarçısı kimi yer tutub. Belə böyük şəxsiyyətlər isə heç zaman unudulmayacaq.

Leytenant

**Günay TAĞIYEVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

Vətənpərvərlik

"Vətəni sevirəm..."

başlayan milli azadlıq hərəkatının öncüllərindən biri idi. O, 1958-ci ildə yazdığı "Gülüstən" poeması ilə iki yerə parçalanmış Azərbaycanın tarixi faciəsini dilə gətirmiş, imperiyaların pəncəsi altında inləyən Azərbaycan xalqının azadlıq və istiqlal uğrunda ədalətli mübarizəsinə qoşulmuşdur. Məhz bu poemaya görə 1962-ci ildə şair "millətçi" damğası ilə Azərbaycan Dövlət Universitetindəki iş yerindən çıxarılmış, yalnız 2 ildən sonra yenidən işə bərpa edilə bilməmişdir. "Gülüstən" poemasının nəşrinə Sovet dövründə uzun illər qadağa qoyulmuşdu. İstər qeyd etdiyimiz bu poema, istərsə də digər əsərləri yeniyetmə və gənclərin milli mənlük şüurunun formalaşmasında dəyərli bir mənbədir. "Gülüstən" poeması ilə Sovet rejimində milli varlığı tapdanan, hər cür məhrumiyyətlərə məruz qalan millətin dərdrəlini ədəbi üsullar-

runda apardığı mübarizə, əslində, tək cə dil amilini əhatə etməyib, geniş mənada milli istiqlal, azad, müstəqil dövlət uğrunda mücadilənin tərkib hissəsi kimi meydana çıxıb. Bəxtiyar Vahabzadənin XX əsrin son illərindəki yaradıcılığı, demək olar ki, Azərbaycan ədəbiyyatının istiqlal uğrunda mübarizəsinin əksidir. O, həm də yazdıqlarının, ifadə etdiyi idealların konkret daşıyıcısı kimi də xalqımızın önündə gedib, müstəqillik uğrunda mübarizədə ziyalı mövqeyini şəərəflə yerinə yetirib.

Qüdrətli söz ustası olan Bəxtiyar Vahabzadə "Şam əgər yanmırsa, yaşamır demək, Onun yaşaması yamağındadır" misralarındakı fikirlərini özünün yaşam devizinə çevirmişdi. Bu mənəvi yanğıda Bəxtiyar Vahabzadənin mənsub olduğu millətin bütün ağırları, acıları, həlli müşkülə çevrilmiş sızılırları boy verirdi. Az bir vaxt-

tən sevgisi haqqında düşüncələri, anlamı tamam başqa məzmunadadır: Vətəni sevmək azdır, onun yolunda həyatından keçməyə hazır olmalısən, - deyir şair.

***Vətəni sevirəm
deyən çox olar,
Deməyə nə var ki,
dil yorulmasa.
Vətən də bizim tək
ölər, yox olar,
Vətənin yolunda
ölən olmasa.***

Azərbaycan ədəbiyyatının, bütövlükdə XX əsr poetik fikrinin görkəmli nümayəndəsi kimi xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadə ömrünün sonuna qədər əsl sənət ehtirası ilə yazıb yaradıb. Həyat haqqında düşüncələrini, içindəki hissələri, duyğuları sətirlərə çevirən, söz, sənət dünyasını yeni incilərlə rəvənləndirən ustadın poeziyası özünün zənginliyi ilə daim seçilib. Şairin yaradıcılığında Vətən və onun taleyi